

EUROPEES PARLEMENT

2009 - 2014

Commissie werkgelegenheid en sociale zaken

2013/2078(INI)

6.12.2013

ADVIES

van de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken

aan de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken

inzake de situatie van de grondrechten in de Europese Unie - 2012
(2013/2078(INI))

Rapporteur voor advies: **Ádám Kósa**

PA_NonLeg

SUGGESTIES

De Commissie werkgelegenheid en sociale zaken verzoekt de ten principale bevoegde Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken onderstaande suggesties in haar ontwerpresolutie op te nemen:

- A. overwegende dat artikel 18 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie alle vormen van directe of indirecte discriminatie op grond van nationaliteit verbiedt;
  - B. overwegende dat de Unie, overeenkomstig artikel 151 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, zich de bevordering van de werkgelegenheid, de gestage verbetering van de levensomstandigheden en de arbeidsvoorwaarden ten doel stelt, zodat de onderlinge aanpassing daarvan op de weg van de vooruitgang mogelijk wordt gemaakt, alsmede adequate sociale bescherming, de dialoog tussen de sociale partners, de ontwikkeling van de menselijke hulpbronnen om een duurzaam hoog werkgelegenheidsniveau mogelijk te maken, en de bestrijding van uitsluiting;
  - C. overwegende dat het recht op vrijheid van vergadering en vereniging in artikel 12 van het Handvest van de grondrechten is bepaald en dat de autonomie van de sociale partners overeenkomstig artikel 152 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie te allen tijde in acht dient te worden genomen;
  - D. overwegende dat iedereen die legaal in de Europese Unie verblijft en reist recht heeft op socialezekerheidsvoorzieningen en sociale diensten overeenkomstig artikel 34 van het Handvest van de grondrechten;
  - E. overwegende dat het recht op collectieve onderhandelingen en collectieve actie een grondrecht is overeenkomstig artikel 28 van het Handvest van de grondrechten;
1. herinnert aan zijn resolutie van 25 oktober 2011 over mobiliteit en inclusie van mensen met een handicap en de Europese strategie voor mensen met een handicap 2010-2020 waarin erop aan wordt gedrongen dat het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie wordt nageleefd.
  2. herinnert eraan dat het noodzakelijk is de bescherming van de grondrechten te versterken, teneinde de geloofwaardigheid van de EU-instellingen te handhaven; onderstreept dat de Unie een bijdrage moet leveren aan het behoud en de ontwikkeling van deze gemeenschappelijke waarden met inachtneming van de geldende basisverdragen en het Handvest van de grondrechten; benadrukt dat er een duidelijk en systematisch evaluatieproces moet worden gevolgd om de naleving van de geldende basisverdragen te garanderen;
  3. wijst erop dat het Hof van Justitie van de Europese Unie bevoegd is in kwesties met betrekking tot de basisverdragen en de afgeleide wetgeving, waaronder de toepassing van het Handvest van de grondrechten en op het vlak van werkgelegenheid¹, en in geschillen

---

¹ Artikel 16 en 22 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie in Zaak C-202/11, arrest van het Hof van 16 april 2013 Anton Las/PSA Antwerp.

op correcte, transparante en eerlijke wijze moet optreden ("het recht op een eerlijk proces"); benadrukt dat het Hof van Justitie van de Europese Unie het Handvest van de grondrechten moet gebruiken als een basisleidraad bij geschillenbeslechting met betrekking tot sociale en arbeidsrechten en dat een dergelijke geschillenbeslechting de vorm kan aannemen van een rechtsvordering door middel van prejudiciële beslissingen door nationale rechtbanken (artikel 267 VWEU) waarbij de tenuitvoerlegging van het recht van de Unie door de lidstaten wordt betwist, hetgeen volgens hen de in het Handvest van de grondrechten vastgelegde sociale grondrechten van werknemers schendt; is ingenomen met het voorstel van de Commissie om een nieuwe mechanisme in het leven te roepen ter bevordering van de waarden die zijn verankerd in artikel 2 van het Verdrag betreffende de Europese Unie;

4. is van mening dat er, om het potentieel van de verdragen ten volle te benutten, objectieve en vergelijkende beoordelingen van op elkaar afgestemde individuele en collectieve arbeidsrechten moeten worden uitgevoerd door na te denken over de nationale wetgeving en nationale bevoegdheden te eerbiedigen;
5. beklemtoont dat de financiële en economische crisis en de maatregelen die zijn genomen om deze te bestrijden ingrijpende gevolgen hebben gehad voor de armste en meest achtergestelde groepen in de samenleving, en niet voor degenen wier onverantwoordelijke acties de crisis hebben veroorzaakt; verlangt dat er verdergaande maatregelen worden genomen om de situatie op te lossen en te voorkomen dat dit weer gebeurt;
6. wijst erop dat het Parlement zelf heeft benadrukt dat de geldende Verdragen de Unie ook nu al een ruime bevoegdheid verschaffen op het vlak van de grondrechten¹; merkt op dat de bepalingen van het Handvest van de grondrechten, in overeenstemming met artikel 51 daarvan, gericht zijn aan de lidstaten in alle kwesties waarin zij het recht van de Unie uitoefenen, ook met betrekking tot anti-discriminatie, gezondheid en veiligheid, sociale inclusie en het recht op sociale bijstand en bijstand ten behoeve van huisvesting;
7. herinnert de instellingen van de Unie eraan dat we met het oog op de bescherming en de handhaving van de mensenrechten garanties nodig hebben die verankerd zijn in de Verdragen, en passende procedures die zijn vastgelegd in het EU-recht, zo ook in het afgeleid recht;
8. herinnert aan zijn resolutie van 4 juli 2013 inzake het effect van de crisis op de toegang tot zorg voor kwetsbare groepen, waarbij het de lidstaten verzocht effectbeoordelingen uit te voeren om ervoor te zorgen dat maatregelen die gevolgen kunnen hebben voor de meest kwetsbare bevolkingsgroepen, in overeenstemming zijn met de beginselen in het Handvest van de grondrechten en voldoen aan Richtlijn 2000/43/EG houdende toepassing van het beginsel van gelijke behandeling van personen ongeacht ras of etnische afstamming, en aan Richtlijn 2000/78/EG tot instelling van een algemeen kader voor gelijke behandeling in arbeid en beroep; is van mening dat bezuinigingsmaatregelen in geen geval burgers de toegang tot sociale basisvoorzieningen, basisgezondheidsdiensten en grondrechten mogen ontnemen;

---

¹ Werkdocument II over de situatie van de grondrechten in de Europese Unie in 2012, rapporteur Louis Michel, blz. 2.

9. benadrukt de noodzaak van een gemeenschappelijke horizontale anti-discriminatiewetgeving om belemmeringen voor vrij verkeer weg te werken; verzoekt de Raad het door de Commissie ingediende voorstel niet langer te blokkeren;
10. merkt op dat de trojka de programmalanden in een diepe recessie heeft gestort door druk uit te oefenen op de bevrozing van de salarissen; benadrukt dat de autonomie van de sociale partners te allen tijde dient te worden beschermd en bevorderd overeenkomstig het Verdrag;
11. herinnert aan zijn resolutie van 14 september 2011 over een EU-strategie inzake dakloosheid, waarin het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten (FRA) met klem wordt verzocht meer aandacht te besteden aan de gevolgen van extreme armoede en sociale uitsluiting wat betreft de toegang tot en de uitoefening van de grondrechten, waarbij rekening wordt gehouden met het feit dat de uitoefening van het recht op sociale bijstand en bijstand ten behoeve van huisvesting van essentieel belang is voor de uitoefening van een groot scala van andere rechten, waaronder politieke en sociale rechten; roept de Commissie op nauwlettend te controleren of grondrechten zoals menselijke waardigheid in de lidstaten worden gerespecteerd, en alles in het werk te stellen om de criminalisering van daklozen zo snel mogelijk een halt toe te roepen;
12. herinnert aan zijn resolutie van 15 december 2011 over de tussentijdse evaluatie van de Europese strategie 2007-2012 voor de gezondheid en veiligheid op het werk, waarin wordt vermeld dat het recht op toegang tot gezondheid een grondrecht is en dat alle werknemers de wettelijke garantie van arbeidsomstandigheden moeten genieten waarmee hun gezondheid, veiligheid en waardigheid gewaarborgd zijn;
13. benadrukt dat werknemers die werkzaam zijn in een andere EU-lidstaat hetzelfde recht hebben op gelijke behandeling als nationale werknemers wat betreft werkgelegenheid, bezoldiging en andere arbeidsvoorwaarden zonder een werkvergunning te hoeven aanvragen, alsook wat betreft belastingvoordelen, het recht op overdraagbaarheid van socialezekerheidsvoorzieningen, gezinshereniging en het recht van hun kinderen op onderwijs;
14. dringt er bij de Commissie op aan om toezicht te houden op de tenuitvoerlegging van Richtlijn 2000/78/EG betreffende gelijke behandeling in arbeid en beroep, met inbegrip van de bepalingen ten aanzien van rechtsmiddelen en de verdediging van rechten in artikel 9, en inbreukprocedures in te stellen tegen lidstaten die nalaten deze te handhaven; roept de Commissie op het recht op wettelijke vertegenwoordiging in arbeidsgeschillen te versterken;
15. benadrukt dat de coördinatie van de sociale zekerheid een voorwaarde voor vrij verkeer is; verzoekt de Commissie op een voorstel in te dienen voor een hervorming van Verordening (EG) nr. 883/2004, teneinde de export van werkloosheidsuitkeringen uit te breiden tot een verplichte duur van zes maanden in plaats van drie maanden;
16. merkt op grensoverschrijdende arbeidsmarkten en mobiliteit binnen de EU steeds belangrijker worden; wijst er echter op dat er te weinig informatie voorhanden is over voorschriften en regelingen die van toepassing zijn op de werkplek, waaronder arbeidsrechten, arbeidsomstandigheden en sociale zekerheid; beklemtoont dat adequate

informatievoorziening (bijv. de voorbereidende actie voor informatiecentra voor gedetacheerde werknemers) een voorwaarde is voor deze werknemers om hun recht op vrij verkeer te kunnen uitoefenen;

17. onderstreept de noodzaak van een Europees kwaliteitskader voor stages waarin de rechten en verplichtingen van beide partijen uiteen worden gezet, waardoor mobiliteit mogelijk wordt gemaakt en stagiairs tegen uitbuiting worden beschermd;
18. betreurt het feit dat in sommige lidstaten nog steeds overgangsregelingen inzake het vrije verkeer van werknemers bestaan; benadrukt dat de angst voor negatieve gevolgen van arbeidsmigratie niet gegrond is; wijst erop dat ramingen een toename op de lange termijn van bijna 1 % van het bbp van de EU-15-landen laten zien, als gevolg van mobiliteit na de uitbreiding (in 2004-2009)¹;
19. merkt op dat recente uitlatingen waarin vrij verkeer wordt bestempeld als migratie om te profiteren van socialezekerheidsstelsels niet op feiten zijn gebaseerd²; onderstreept dat discriminatie een zeer grote belemmering vormt voor Europese burgers om gebruik te maken van hun grondrechten; benadrukt dat EU-burgers die permanent in een andere lidstaat verblijven recht hebben op gelijke behandeling ten aanzien van sociale zekerheid, overeenkomstig Verordening 883/2004/EG;
20. benadrukt dat de Commissie en de lidstaten hun werkzaamheden ten aanzien van de ontwikkeling en garantie van arbeidsrechten en fundamentele sociale rechten moeten intensiveren, als een cruciale stap om ervoor te zorgen dat gelijke behandeling, fatsoenlijk werk en salarissen om in het levensonderhoud te kunnen voorzien in de Europese Unie worden bewerkstelligd;
21. roept de Commissie en de lidstaten op slachtoffers van alle vormen van arbeidsuitbuiting, zwartwerk, gedwongen arbeid, mensenhandel voor arbeidsdoeleinden en elke andere schending van het arbeidsrecht, te erkennen als slachtoffers van uitbuiting waarbij de fundamentele mensenrechten van werknemers worden geschonden;
22. beklemtoont dat de lidstaten arbeidsinspecties moeten intensiveren met het oog op een doeltreffende bestrijding van mensenhandel voor arbeidsdoeleinden, gedwongen arbeid, uitbuiting van werknemers, zwartwerk en andere vormen van schending van de fundamentele mensenrechten van werknemers;
23. roept de Commissie en de lidstaten op het recht van werknemers op veilige en gezonde arbeidsomstandigheden, zoals vermeld in artikel 3 van het Europees Sociaal Handvest, te erkennen als een essentieel recht voor werknemers om een fatsoenlijk leven te kunnen leiden en om de eerbiediging van hun grondrechten te waarborgen;
24. wijst op het belang van de rol van de sociale partners in collectieve onderhandelingen om

---

¹ Employment and social developments in Europe 2011, hoofdstuk 6: Intra-EU labour mobility and the impact of enlargement, blz. 274.

² Zie de onderzoeksanalyse van de impact op de socialezekerheidsstelsels van de lidstaten van het recht van niet-actieve intra-EU-migranten op bijzondere, niet op premie- of bijdragebetaling berustende uitkeringen en gezondheidszorg die op basis van woonplaats worden toegekend, DG Werkgelegenheid, eindverslag ingediend door ICF GHK in samenwerking met Milieu Ltd., 14 oktober 2013.

de grondrechten en de gelijke behandeling van werknemers veilig te stellen, met name wat betreft jongeren, vrouwen, personen met een handicap en andere sociaal achtergestelde groepen op de arbeidsmarkt.

UITSLAG VAN DE EINDSTEMMING IN DE COMMISSIE

Datum goedkeuring	5.12.2013
Uitslag eindstemming	+: 33 -: 1 0: 0
Bij de eindstemming aanwezige leden	Regina Bastos, Edit Bauer, Heinz K. Becker, Phil Bennion, Vilija Blinkevičiūtė, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Minodora Cliveti, Emer Costello, Frédéric Daerden, Richard Falbr, Thomas Händel, Marian Harkin, Stephen Hughes, Ádám Kósa, Jean Lambert, Patrick Le Hyaric, Verónica Lope Fontagné, Olle Ludvigsson, Elisabeth Morin-Chartier, Csaba Óry, Siiri Oviir, Licia Ronzulli, Elisabeth Schroedter, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Gabriele Stauner, Jutta Steinruck, Traian Ungureanu, Inês Cristina Zuber
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervanger(s)	Georges Bach, Sergio Gutiérrez Prieto, Anthea McIntyre, Evelyn Regner, Csaba Sógor